

NOWY WIELKI EGZAMIN

II Rzeczpospolita – formowanie państwa

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych stronach jest wydrukowanych 20 zadań.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. W karcie odpowiedzi wpisz swoje imię i nazwisko, wersję testu (A lub B) oraz swój numer w dzienniku. Podaj też klasę.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i polecenia.
5. Rozwiązania zaznaczaj długopisem lub piórem w karcie odpowiedzi. Staraj się nie popełniać błędów, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.
6. Na wykonanie wszystkich zadań masz 40 minut.

Powodzenia!

Tekst i mapa do zadań od 1. do 3.

27 grudnia 1918 r. wybuchło w Wielkopolsce powstanie. [...] Wielkopolanom ułatwiło walkę komunistyczne powstanie w Berlinie [...]. Po jego stłumieniu [...] ruszyła niemiecka kontr ofensywa. Mężnie stawiała im czoła [...] armia wielkopolska [...]. Przewaga niemiecka była jednak tak wielka, że dłuższy opór nie wydawał się możliwy. Osłonił powstanie marszałek Foch. Odnowiony 16 lutego 1919 r. w Trewirze rozejm Ententy z Niemcami rozciągnięto również na front wielkopolski. Wymusiła tę decyzję Francja [...]. Francji zależało na silnej Polsce, widziała w niej bowiem sojusznika przeciwko Niemcom. [...] Nie podobało się to Wielkiej Brytanii [...]. W tej sytuacji rola arbitra przypadła prezydentowi Wilsonowi, który doprowadził do rozwiązania kompromisowego [...]. W podpisanym 28 czerwca 1919 r. w Wersalu traktacie pokojowym z Niemcami przyznano Polsce Wielkopolskę i Pomorze Gdańskie [...]. Gdańsk z otaczającym go okręgiem otrzymał status wolnego miasta [...]. Wzorem wcześniejszych propozycji dotyczących Powiśla, Warmii i Mazur postanowiono przeprowadzić plebiscyt na Górnym Śląsku, mający przesądzić o przynależności państwowej tych terenów.

Polska na przestrzeni wieków, red. Janusz Tazbir, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995, s. 540.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 1. (0-3)

Uzupełnij poniższy tekst. Przyporządkuj do każdego zdania właściwe uzupełnienie spośród oznaczonych literami A-C.

Opisane w tekście wydarzenia, do których doszło przed podpisaniem traktatu pokojowego w Wersalu, rozgrywały się na obszarze oznaczonym na mapie numerem 1.1. _____. Z mapy wynika, że obszary plebiscytowe 1.2. _____. W traktacie wersalskim nie zostały podjęte decyzje dotyczące obszaru oznaczonego na mapie numerem 1.3. _____.

1.1.

A. 1   B. 3   C. 4

1.2.

- A. w całości znalazły się w granicach państwa polskiego
- B. częściowo znalazły się w granicach państwa polskiego
- C. w ogóle nie znalazły się w granicach państwa polskiego

1.3.

A. 2   B. 4   C. 5

Zadanie 2. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z tekstu wynika, że największy wpływ na ostateczną decyzję dotyczącą granic państwa polskiego miał przywódca

- A. Francji.
- B. Niemiec.
- C. Wielkiej Brytanii.
- D. USA.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 3. (0–1)

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące tekstu są prawdziwe. Wybierz **P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

Przyczyną wydarzeń z grudnia 1918 r. była niechęć mieszkańców Wielkopolski do komunizmu.	P	F
O ostatecznym sukcesie powstania wielkopolskiego zdecydował sukces militarny armii wielkopolskiej.	P	F

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W dniu 11 listopada 1918 r., który został uznany za symboliczny moment odrodzenia Polski, doszło do

- A. powierzenia komendy nad wojskiem przez Radę Regencyjną Józefowi Piłsudskiemu.
- B. wydania *Dekretu o najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej*.
- C. powstania pierwszego polskiego rządu.
- D. uchwalenia tzw. Małej konstytucji.

Ilustracja do zadania 5.

Muzeum Niepodległości

Wojciech Kossak, *Orleńskie Lwowskie*

Zadanie 5. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Ilustracja obrazuje wydarzenie związane z procesem kształtowania się granicy

- A. południowej.
- B. wschodniej.
- C. zachodniej.
- D. północnej.

Ilustracja do zadań 6. i 7.

Muzeum Wojska Polskiego / East News

Jerzy Kossak, *Cud na Wiśle***Zadanie 6. (0–1)**

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące ilustracji są prawdziwe. Wybierz **P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

Ilustracja odnosi się do wydarzenia związanego z wojną polsko-bolszewicką.	P	F
Do wydarzenia ukazanego na ilustracji doszło przed podpisaniem traktatu wersalskiego.	P	F

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Zawarta na obrazie symbolika miała na celu

- A. ukazanie bitwy jako walki dobra ze złem.
- B. zaakcentowanie znaczenia sukcesu wojsk polskich.
- C. przedstawienie przebiegu bitwy jako szczęśliwego dla Polaków zbiegu okoliczności.
- D. ośmieszenie strategicznego planu ataku opracowanego przez polskich dowódców.

Tabela do zadania 8.

Data powstania	Wynik
16/17 VIII – 24 VIII 1919 r.	stłumienie powstania przez siły niemieckie
19/20 VIII – 25 VIII 1920 r.	powstanie mieszanej polsko-niemieckiej policji (Policji Plebiscytowej)
2/3 V – 5 VII 1921 r.	zmiana decyzji dotyczącej podziału obszaru plebiscytowego między Polskę i Niemcy

Zadanie 8. (0–3)

Uzupełnij poniższy tekst. Przyporządkuj do każdego zdania właściwe uzupełnienie spośród oznaczonych literami A–C.

Informacje w tabeli odnoszą się do walk na terenie **8.1** _____. Do plebiscytu, który miał zdecydować o przynależności tego obszaru do Polski lub Niemiec, doszło **8.2**. _____. W jego wyniku **8.3**. _____.

8.1.

- A. Górnego Śląska
- B. Warmii i Mazur
- C. Galicji Zachodniej

8.2.

- A. przed wybuchem pierwszego powstania
- B. między pierwszym a drugim powstaniem
- C. między drugim a trzecim powstaniem

8.3.

- A. większość obszarów weszła w skład państwa polskiego
- B. większość obszarów weszła w skład państwa niemieckiego
- C. obszary te stały się wolnym państwem pod kontrolą Ligi Narodów

Tekst do zadania 9.

Na polecenie Józefa Piłsudskiego nastąpił „bunt” Dywizji [...] dowodzonej przez gen. Lucjana Żeligowskiego, a złożonej w znacznej części z żołnierzy rekrutujących się ze spornego terytorium. Wypowiedziała ona posłuszeństwo dowództwu polskiemu [...]. [...] na opanowanych terenach utworzono 12 października nowe państwo.

Czesław Brzoza, Wielka historia Polski. Polska w czasach niepodległych i drugiej wojny światowej (1918–1945), Świat Książki, Warszawa 2003, t. V, s. 41–42.

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Do opisanego w tekście wydarzenia doszło na terenie

- A. Lwowa.
- B. Wolnego Miasta Gdańska.
- C. Warmii i Mazur.
- D. Wileńszczyzny.

Tekst do zadania 10.

Nierealne okazały się [...] plany federacyjne. Rosja została odepchnięta, ale nie rozbita, bez czego nie mogło być mowy o federacji, zwłaszcza że bez entuzjazmu odniosły się do niej narody wschodnioeuropejskie. Litwini wręcz nie ukrywali wrogości, a i Ukraińcy niechętnie potraktowali ideę związania z Polską. [...] W rezultacie {A} musiał zadowolić się zrealizowaniem endeckiej koncepcji inkorporacyjnej.

Polska na przestrzeni wieków, red. Janusz Tazbir, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995, s. 546.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 10. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1–3.

Postać ukryta w tekście pod literą {A} to

A.	Józef Piłsudski,	na co wskazuje fakt, że stworzona przez niego koncepcja granic	1.	została zrealizowana.
	B.		Roman Dmowski,	2.
3.				została zrealizowana tylko częściowo.

Zadanie 11. (0–1)

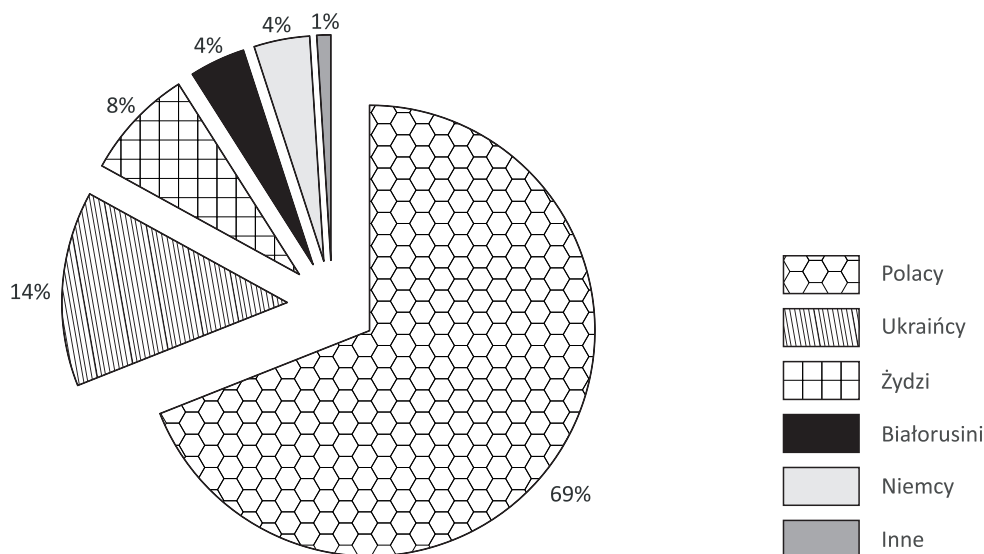
Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Sformułowanie Stanisława Żeromskiego o Polsce jako kraju złożonym z „trzech nierównych połówek” odnosi się do

- A.** różnych sposobów odzyskiwania przez Polaków ziem trzech zaborów.
- B.** różnic w powierzchni Polski okresu przedrozbiorowego i porozbiorowego.
- C.** konfliktów między największymi narodowościami mieszkającymi w II Rzeczpospolitej.
- D.** problemów związanych z integracją ziem polskich po okresie rozbiorów.

Wykres do zadania 12.

Podział narodowościowy społeczeństwa polskiego w okresie międzywojennym (dane z 1921 roku)

Czesław Brzoza, *Wielka historia Polski. Polska w czasach niepodległych i drugiej wojny światowej (1918–1945)*, Świat Książki, Warszawa 2003, t. V, s. 56.

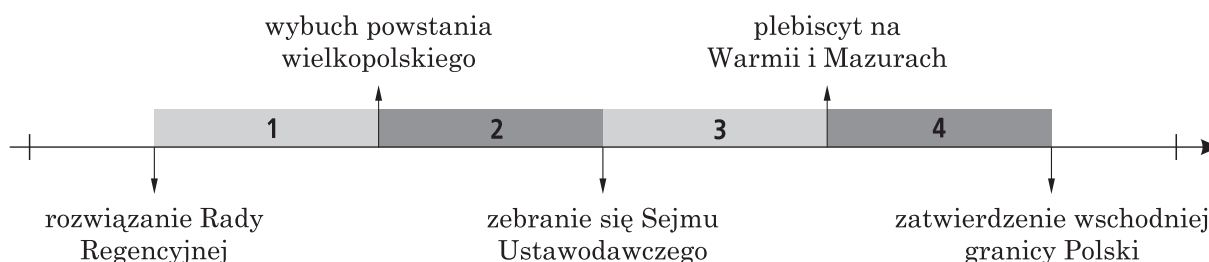
PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 12. (0–1)

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące wykresu są prawdziwe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

Na obszarze II Rzeczypospolitej mieszkały co najmniej dwie mniejszości narodowe, które w okresie międzywojennym nie utworzyły własnego państwa.	P	F
W 1921 r. mniejszość narodowa należąca do jednego z byłych państw zaborczych liczyła 4%.	P	F

Oś czasu do zadania 13.

Zadanie 13. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Tzw. Mała konstytucja została uchwalona w okresie oznaczonym na osi czasu numerem

- A. 1.   B. 2.   C. 3.   D. 4.

Zadanie 14. (0–2)

Opisom w tabeli przyporządkuj odpowiednią postać spośród oznaczonych literami A–C. Wybierz właściwą literę.

14.1.	(1865–1922), pierwszy prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, inżynier. W 1908–1920 profesor politechniki w Zurychu [...]. Po powrocie do kraju w 1920–1921 minister robót publicznych, w 1922 – spraw zagranicznych. 9 XII wybrany na prezydenta przez Zgromadzenie Narodowe [...]; zastrzelony w Warszawie 16 grudnia przez prawicowego fanatyka.	A	B	C
14.2.	(1860–1941), pianista, [...] kompozytor, polityk, działacz społeczny i patriotyczny. [...] W czasie I wojny światowej działał aktywnie na rzecz niepodległości Polski [...]. W 1919–1920 prezydent Rady Ministrów [...] i minister spraw zagranicznych; podpisał w imieniu Polski wersalski traktat pokojowy.	A	B	C

Halina Adameczyk-Szczecińska, Alicja Mańkowska, Krystyna Zalewska, *Słownik szkolny. Postacie historyczne*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1997, s. 224 i 237.

A – Wojciech Korfanty   B – Gabriel Narutowicz   C – Ignacy Jan Paderewski

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Tabela do zadania 15.

Kluby i koła poselskie Sejmu Ustawodawczego
(stan w XI 1922 r.)

Partia	Liczba członków
Związek Ludowo-Narodowy	91
Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”	81
Narodowe Zjednoczenie Ludowe	45
Związek Polskich Posłów Socjalistycznych	33
Narodowy Chrześcijański Klub Robotniczy	25
Polskie Stronnictwo Ludowe „Wyzwolenie”	24
Narodowo-Chrześcijańskie Stronnictwo Ludowe	23
Narodowa Partia Robotnicza	21
Klub Pracy Konstytucyjnej	15
Zjednoczenie Mieszczańskie	11
Wolny Związek Posłów Narodowości Żydowskiej	10
Polskie Stronnictwo Ludowe „Lewica”	8
Polskie Stronnictwo Katolicko-Ludowe	7
Niemieckie Stronnictwo Ludowe	7
Narodowa Partia Pracy	6
Klub Rad Ludowych	5
Klub Lewicy Ludowej	4
Stronnictwo Posłów Komunistycznych	2
Stronnictwo Radykalno-Chłopskie	1
Bezpartyjni	12

Historia Polski w liczbach, Główny Urząd Statystyczny,
Warszawa 2003, t. 1, s. 271.

Zadanie 15. (0–1)

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące tabeli są prawdziwe. Wybierz **P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

Jednym z głównych problemów politycznych Polski w okresie formowania się ustroju politycznego państwa był brak możliwości stworzenia stabilnego rządu.	P	F
Z danych zawartych w tabeli wynika, że ruch ludowy w Polsce był we wspomnianym okresie poważnie rozbity.	P	F

Tekst do zadań od 16. do 18.

Konstytucja marcowa
(fragm.)

Artykuł 2.

Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Organami Narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat, w zakresie władzy wykonawczej – Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z odpowiedzialnymi ministrami, w zakresie wymiaru sprawiedliwości – niezawisłe Sądy. [...]

Artykuł 39.

Prezydenta Rzeczypospolitej wybierają na lat siedem bezwzględną większością głosów Sejm i Senat, połączone w Zgromadzenie Narodowe. [...]

Artykuł 43.

Prezydent Rzeczypospolitej sprawuje władzę wykonawczą przez odpowiedzialnych przed Sejmem ministrów i podległych im urzędników.

Artykuł 44.

[...] Każdy akt rządowy Prezydenta Rzeczypospolitej wymaga dla swej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów i właściwego ministra, którzy przez podpisanie aktu biorą zań odpowiedzialność.

Artykuł 45.

Prezydent Rzeczypospolitej mianuje i odwołuje Prezesa Rady Ministrów, na jego wniosek mianuje i odwołuje ministrów [...].

Artykuł 51.

Za czynności urzędowe Prezydent Rzeczypospolitej nie jest odpowiedzialny ani parlamentarnie, ani cywilnie.

Melania Sobańska-Bondaruk, Stanisław Bogusław Lenard, *Wiek XX w źródłach*,
Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998, s. 145–146.

Zadanie 16. (0–1)**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Zgodnie z zacytowanym dokumentem w polskim ustroju politycznym w praktyce

- A. przewagę miała władza sądownicza.
- B. przewagę miała władza wykonawcza.
- C. przewagę miała władza ustawodawcza.
- D. istniała równowaga między władzami wykonawczą, ustawodawczą i sądowniczą.

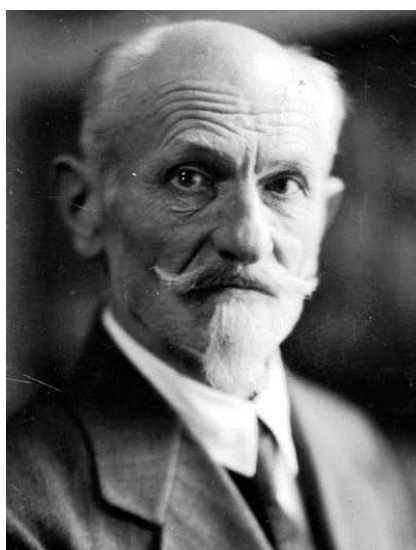
Zadanie 17. (0–1)**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Kwestie odpowiedzialności władzy wykonawczej za podejmowane decyzje polityczne regulowały artykuły

- A. 39. i 43.
- B. 39. i 44.
- C. 44. i 51.
- D. 45. i 51.

Zadanie 18. (0–1)**Oceń, czy poniższe zdania dotyczące tekstu są prawdziwe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.**

W myśl Konstytucji marcowej wszystkie instytucje władzy wykonawczej były powoływane przez władzę ustawodawczą.	P	F
Prezydent Rzeczypospolitej był wybierany w wyborach powszechnych.	P	F

Ilustracja do zadania 19.

Domena publiczna

Stanisław Wojciechowski

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 19. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Na ilustracji ukazano

- A. premiera II Rzeczypospolitej.
- B. prezydenta II Rzeczypospolitej.
- C. przywódcę powstańców śląskich.
- D. członka polskiej reprezentacji politycznej na konferencji w Wersalu.

Zadanie 20. (0-2)

Spośród podanych wydarzeń oznaczonych literami A-D wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. Zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenia.

20.1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
20.2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

- A – Bitwa Warszawska
- B – uchwalenie tzw. Małej konstytucji
- C – uchwalenie Konstytucji marcowej
- D – wybór pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej

NOWY WIELKI EGZAMIN

II Rzeczpospolita – formowanie państwa

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych stronach jest wydrukowanych 20 zadań.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. W karcie odpowiedzi wpisz swoje imię i nazwisko, wersję testu (A lub B) oraz swój numer w dzienniku. Podaj też klasę.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i polecenia.
5. Rozwiązania zaznaczaj długopisem lub piórem w karcie odpowiedzi. Staraj się nie popełniać błędów, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.
6. Na wykonanie wszystkich zadań masz 40 minut.

Powodzenia!

Tekst i mapa do zadań od 1. do 3.

27 grudnia 1918 r. wybuchło w Wielkopolsce powstanie. [...] Wielkopolanom ułatwiło walkę komunistyczne powstanie w Berlinie [...]. Po jego stłumieniu [...] ruszyła niemiecka kontrofensywa. Mężnie stawiała im czoła [...] armia wielkopolska [...]. Przewaga niemiecka była jednak tak wielka, że dłuższy opór nie wydawał się możliwy. Osłonił powstanie marszałek Foch. Odnowiony 16 lutego 1919 r. w Trewirze rozejm Ententy z Niemcami rozciągnięto również na front wielkopolski. Wymusiła tę decyzję Francja [...]. Francji zależało na silnej Polsce, widziała w niej bowiem sojusznika przeciwko Niemcom. [...] Nie podobało się to Wielkiej Brytanii [...]. W tej sytuacji rola arbitra przypadła prezydentowi Wilsonowi, który doprowadził do rozwiązania kompromisowego [...]. W podpisanym 28 czerwca 1919 r. w Wersalu traktacie pokojowym z Niemcami przyznano Polsce Wielkopolskę i Pomorze Gdańskie [...]. Gdańsk z otaczającym go okręgiem otrzymał status wolnego miasta [...]. Wzorem wcześniejszych propozycji dotyczących Powiśla, Warmii i Mazur postanowiono przeprowadzić plebiscyt na Górnym Śląsku, mający przesądzić o przynależności państwowej tych terenów.

Polska na przestrzeni wieków, red. Janusz Tazbir, Wydawnictwo Naukowe PWN,
Warszawa 1995, s. 540.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 1. (0-3)

Uzupełnij poniższy tekst. Przyporządkuj do każdego zdania właściwe uzupełnienie spośród oznaczonych literami A-C.

Opisane w tekście wydarzenia, do których doszło przed podpisaniem traktatu pokojowego w Wersalu, rozgrywały się na obszarze oznaczonym na mapie numerem 1.1. _____. Z mapy wynika, że obszary plebiscytowe 1.2. _____. W traktacie wersalskim nie zostały podjęte decyzje dotyczące obszaru oznaczonego na mapie numerem 1.3. _____.

1.1.

A. 1   B. 3   C. 4

1.2.

- A. w ogóle nie znalazły się w granicach państwa polskiego
- B. w całości znalazły się w granicach państwa polskiego
- C. częściowo znalazły się w granicach państwa polskiego

1.3.

A. 2   B. 4   C. 5

Zadanie 2. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z tekstu wynika, że największy wpływ na ostateczną decyzję dotyczącą granic państwa polskiego miał przywódca

- A. Wielkiej Brytanii.
- B. USA.
- C. Francji.
- D. Niemiec.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 3. (0–1)

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące tekstu są prawdziwe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

Przyczyną wydarzeń z grudnia 1918 r. była niechęć mieszkańców Wielkopolski do komunizmu.	P	F
O ostatecznym sukcesie powstania wielkopolskiego zdecydował sukces militarny armii wielkopolskiej.	P	F

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W dniu 11 listopada 1918 r., który został uznany za symboliczny moment odrodzenia Polski, doszło do

- A. uchwalenia tzw. Małej konstytucji.
- B. powstania pierwszego polskiego rządu.
- C. wydania *Dekretu o najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej*.
- D. powierzenia komendy nad wojskiem przez Radę Regencyjną Józefowi Piłsudskiemu.

Ilustracja do zadania 5.

Muzeum Niepodległości

Wojciech Kossak, *Orleńskie Lwów*

Zadanie 5. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Ilustracja obrazuje wydarzenie związane z procesem kształtowania się granicy

- A. północnej.
- B. zachodniej.
- C. wschodniej.
- D. południowej.

Ilustracja do zadań 6. i 7.

Muzeum Wojska Polskiego / East News

Jerzy Kossak, *Cud na Wiśle***Zadanie 6. (0–1)**

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące ilustracji są prawdziwe. Wybierz **P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

Do wydarzenia ukazanego na ilustracji doszło przed podpisaniem traktatu wersalskiego.	P	F
Ilustracja odnosi się do wydarzenia związanego z wojną polsko-bolszewicką.	P	F

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Zawarta na obrazie symbolika miała na celu

- A. przedstawienie przebiegu bitwy jako szczęśliwego dla Polaków zbiegu okoliczności.
- B. ośmieszenie strategicznego planu ataku opracowanego przez polskich dowódców.
- C. ukazanie bitwy jako walki dobra ze złem.
- D. zaakcentowanie znaczenia sukcesu wojsk polskich.

Tabela do zadania 8.

Data powstania	Wynik
16/17 VIII – 24 VIII 1919 r.	stłumienie powstania przez siły niemieckie
19/20 VIII – 25 VIII 1920 r.	powstanie mieszanej polsko-niemieckiej policji (Policji Plebiscytowej)
2/3 V – 5 VII 1921 r.	zmiana decyzji dotyczącej podziału obszaru plebiscytowego między Polskę i Niemcy

Zadanie 8. (0–3)

Uzupełnij poniższy tekst. Przyporządkuj do każdego zdania właściwe uzupełnienie spośród oznaczonych literami A–C.

Informacje w tabeli odnoszą się do walk na terenie **8.1** _____. Do plebiscytu, który miał zdecydować o przynależności tego obszaru do Polski lub Niemiec, doszło **8.2**. _____. W jego wyniku **8.3**. _____.

8.1.

- A. Galicji Zachodniej
- B. Górnego Śląska
- C. Warmii i Mazur

8.2.

- A. przed wybuchem pierwszego powstania
- B. między pierwszym a drugim powstaniem
- C. między drugim a trzecim powstaniem

8.3.

- A. obszary te stały się wolnym państwem pod kontrolą Ligi Narodów
- B. większość obszarów weszła w skład państwa niemieckiego
- C. większość obszarów weszła w skład państwa polskiego

Tekst do zadania 9.

Na polecenie Józefa Piłsudskiego nastąpił „bunt” Dywizji [...] dowodzonej przez gen. Lucjana Żeligowskiego, a złożonej w znacznej części z żołnierzy rekrutujących się ze spornego terytorium. Wypowiedziała ona posłuszeństwo dowództwu polskiemu [...]. [...] na opanowanych terenach utworzono 12 października nowe państwo.

Czesław Brzoza, Wielka historia Polski. Polska w czasach niepodległych i drugiej wojny światowej (1918–1945), Świat Książki, Warszawa 2003, t. V, s. 41–42.

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Do opisanego w tekście wydarzenia doszło na terenie

- A. Wileńszczyzny.
- B. Wolnego Miasta Gdańska.
- C. Warmii i Mazur.
- D. Lwowa.

Tekst do zadania 10.

Nierealne okazały się [...] plany federacyjne. Rosja została odepchnięta, ale nie rozbita, bez czego nie mogło być mowy o federacji, zwłaszcza że bez entuzjazmu odniosły się do niej narody wschodnioeuropejskie. Litwini wręcz nie ukrywali wrogości, a i Ukraińcy niechętnie potraktowali ideę związania z Polską. [...] W rezultacie {A} musiał zadowolić się zrealizowaniem endeckiej koncepcji inkorporacyjnej.

Polska na przestrzeni wieków, red. Janusz Tazbir, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995, s. 546.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 10. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1–3.

Postać ukryta w tekście pod literą {A} to

A.	Roman Dmowski,	na co wskazuje fakt, że stworzona przez niego koncepcja granic	1.	nie została zrealizowana.
	B.		Józef Piłsudski,	2.
				3.

Zadanie 11. (0–1)

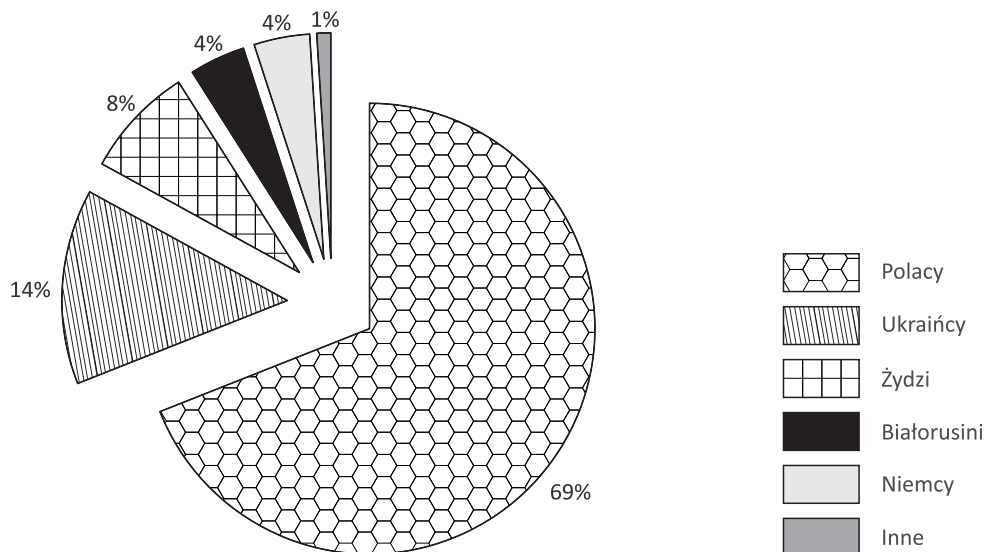
Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Sformułowanie Stanisława Żeromskiego o Polsce jako kraju złożonym z „trzech nierównych połówek” odnosi się do

- A. problemów związanych z integracją ziem polskich po okresie rozbiorów.
- B. konfliktów między największymi narodowościami mieszkającymi w II Rzeczypospolitej.
- C. różnic w powierzchni Polski okresu przedrozbiorowego i porozbiorowego.
- D. różnych sposobów odzyskiwania przez Polaków ziem trzech zaborów.

Wykres do zadania 12.

Podział narodowościowy społeczeństwa polskiego w okresie międzywojennym (dane z 1921 roku)

Czesław Brzoza, *Wielka historia Polski. Polska w czasach niepodległych i drugiej wojny światowej (1918–1945)*, Świat Książki, Warszawa 2003, t. V, s. 56.

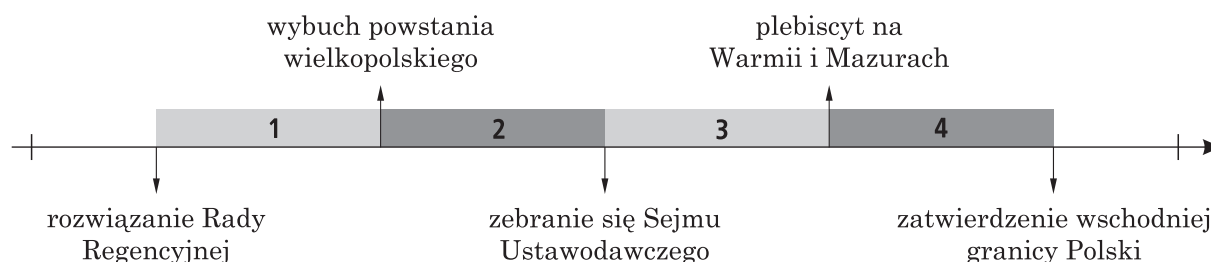
PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 12. (0–1)

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące wykresu są prawdziwe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

Na obszarze II Rzeczypospolitej mieszkały co najmniej dwie mniejszości narodowe, które w okresie międzywojennym nie utworzyły własnego państwa.	P	F
W 1921 r. mniejszość narodowa należąca do jednego z byłych państw zaborczych liczyła 4%.	P	F

Oś czasu do zadania 13.

Zadanie 13. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Tzw. Mała konstytucja została uchwalona w okresie oznaczonym na osi czasu numerem

- A. 1.   B. 2.   C. 3.   D. 4.

Zadanie 14. (0–2)

Opisom w tabeli przyporządkuj odpowiednią postać spośród oznaczonych literami A–C. Wybierz właściwą literę.

14.1.	(1860–1941), pianista, [...] kompozytor, polityk, działacz społeczny i patriotyczny. [...] W czasie I wojny światowej działał aktywnie na rzecz niepodległości Polski [...]. W 1919–1920 prezydent Rady Ministrów [...] i minister spraw zagranicznych; podpisał w imieniu Polski wersalski traktat pokojowy.	A	B	C
14.2.	(1865–1922), pierwszy prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, inżynier. W 1908–1920 profesor politechniki w Zurychu [...]. Po powrocie do kraju w 1920–1921 minister robót publicznych, w 1922 – spraw zagranicznych. 9 XII wybrany na prezydenta przez Zgromadzenie Narodowe [...]; zastrzelony w Warszawie 16 grudnia przez prawicowego fanatyka.	A	B	C

Halina Adameczyk-Szczecińska, Alicja Mańkowska, Krystyna Zalewska, *Słownik szkolny. Postacie historyczne*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1997, s. 224 i 237.

A – Gabriel Narutowicz   B – Ignacy Jan Paderewski   C – Wojciech Korfanty

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Tabela do zadania 15.

Kluby i koła poselskie Sejmu Ustawodawczego
(stan w XI 1922 r.)

Partia	Liczba członków
Związek Ludowo-Narodowy	91
Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”	81
Narodowe Zjednoczenie Ludowe	45
Związek Polskich Posłów Socjalistycznych	33
Narodowy Chrześcijański Klub Robotniczy	25
Polskie Stronnictwo Ludowe „Wyzwolenie”	24
Narodowo-Chrześcijańskie Stronnictwo Ludowe	23
Narodowa Partia Robotnicza	21
Klub Pracy Konstytucyjnej	15
Zjednoczenie Mieszczańskie	11
Wolny Związek Posłów Narodowości Żydowskiej	10
Polskie Stronnictwo Ludowe „Lewica”	8
Polskie Stronnictwo Katolicko-Ludowe	7
Niemieckie Stronnictwo Ludowe	7
Narodowa Partia Pracy	6
Klub Rad Ludowych	5
Klub Lewicy Ludowej	4
Stronnictwo Posłów Komunistycznych	2
Stronnictwo Radykalno-Chłopskie	1
Bezpartyjni	12

Historia Polski w liczbach, Główny Urząd Statystyczny,
Warszawa 2003, t. 1, s. 271.

Zadanie 15. (0–1)

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące tabeli są prawdziwe. Wybierz **P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo **F** – jeśli zdanie jest fałszywe.

Z danych zawartych w tabeli wynika, że ruch ludowy w Polsce był we wspomnianym okresie poważnie rozbity.	P	F
Jednym z głównych problemów politycznych Polski w okresie formowania się ustroju politycznego państwa był brak możliwości stworzenia stabilnego rządu.	P	F

Tekst do zadań od 16. do 18.

Konstytucja marcowa
(fragm.)

Artykuł 2.

Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Organami Narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat, w zakresie władzy wykonawczej – Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z odpowiedzialnymi ministrami, w zakresie wymiaru sprawiedliwości – niezawisłe Sądy. [...]

Artykuł 39.

Prezydenta Rzeczypospolitej wybierają na lat siedem bezwzględną większością głosów Sejm i Senat, połączone w Zgromadzenie Narodowe. [...]

Artykuł 43.

Prezydent Rzeczypospolitej sprawuje władzę wykonawczą przez odpowiedzialnych przed Sejmem ministrów i podległych im urzędników.

Artykuł 44.

[...] Każdy akt rządowy Prezydenta Rzeczypospolitej wymaga dla swej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów i właściwego ministra, którzy przez podpisanie aktu biorą zań odpowiedzialność.

Artykuł 45.

Prezydent Rzeczypospolitej mianuje i odwołuje Prezesa Rady Ministrów, na jego wniosek mianuje i odwołuje ministrów [...].

Artykuł 51.

Za czynności urzędowe Prezydent Rzeczypospolitej nie jest odpowiedzialny ani parlamentarnie, ani cywilnie.

Melania Sobańska-Bondaruk, Stanisław Bogusław Lenard, *Wiek XX w źródłach*,
Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998, s. 145–146.

Zadanie 16. (0–1)**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Zgodnie z zacytowanym dokumentem w polskim ustroju politycznym w praktyce

- A. istniała równowaga między władzami wykonawczą, ustawodawczą i sądowniczą.
- B. przewagę miała władza sądownicza.
- C. przewagę miała władza wykonawcza.
- D. przewagę miała władza ustawodawcza.

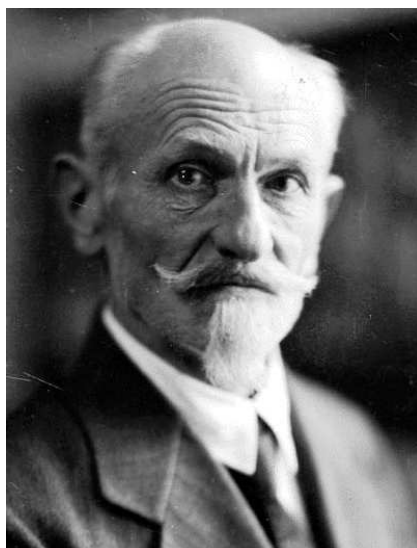
Zadanie 17. (0–1)**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Kwestie odpowiedzialności władzy wykonawczej za podejmowane decyzje polityczne regulowały artykuły

- A. 39. i 43.
- B. 39. i 44.
- C. 44. i 51.
- D. 45. i 51.

Zadanie 18. (0–1)**Oceń, czy poniższe zdania dotyczące tekstu są prawdziwe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.**

W myśl Konstytucji marcowej wszystkie instytucje władzy wykonawczej były powoływane przez władzę ustawodawczą.	P	F
Prezydent Rzeczypospolitej był wybierany w wyborach powszechnych.	P	F

Ilustracja do zadania 19.

Domena publiczna

Stanisław Wojciechowski

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 19. (0-1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Na ilustracji ukazano

- A. członka polskiej reprezentacji politycznej na konferencji w Wersalu.
- B. przywódcę powstańców śląskich.
- C. premiera II Rzeczypospolitej.
- D. prezydenta II Rzeczypospolitej.

Zadanie 20. (0-2)

Spośród podanych wydarzeń oznaczonych literami A-D wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. Zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenia.

20.1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
20.2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

- A – uchwalenie Konstytucji marcowej
- B – Bitwa Warszawska
- C – wybór pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej
- D – uchwalenie tzw. Małej konstytucji